

Svjetska zdravstvena organizacija – 55. zasjedanje Regionalnog odbora za Europu u Bukureštu

Marija Strnad

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Redovno godišnje zasjedanje Regionalnog odbora (RC) za Europu održano je ove godine u Bukureštu, Rumunjska od 12. do 15. rujna. Prisutni su bili predstavnici 52 zemlje Europe, Europske komisije, Vijeća Europe, Svjetske banke, raznih tijela UN-a, Europskog centa za prevenciju i kontrolu bolesti i raznih međunarodnih udruga i nevladinih organizacija. U delegaciji Hrvatske bili su prisutni iz Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi dr. Ante-Zvonimir Golem, državni tajnik i gđa Sibila Žabica, Voditelj Odjela za međunarodnu suradnju. Prisutnima je poželio dobrodošlicu u ime predsjednika Rumunjske, njegov savjetnik gosp. Theodor Stolojan i direktor Regionalnog ureda SZO za Europu dr. Marc Danzon.

Prisutnima se obratio dr. Lee Jong-wook, generalni direktor (GD) SZO informirajući delegate o novim Međunarodnim financijskim mogućnostima za cijepljenje (IFFI), važnosti hitnih priprema i brzih odgovora u situacijama kao što velike poplave, prirodne katastrofe i epidemije. SZO je primjerice objavila upute kako bi pomogla zemljama u pripremanju za pandemiju gripe. Glavni cilj napora SZO u borbi protiv bolesti uopće je opći pristup liječenju kao što je to pokazano u inicijativi «3 by 5». Izbijanje epidemije u jednoj zemlji je od interesa za sve zemlje, kao što je to prepoznato u International Health Regulations donesenim 2005. godine. Razina debljine, a s time povezanih kroničnih bolesti je u Europi u porastu, a prisutan je i porast pijenja alkohola. Zloupotreba droge i alkohola adolescenata dovodi do značajnih posljedica za njihov kasniji život kao što su nezaštićeni seks i vožnja pod utjecajem alkohola. U istočnoj Europi dolazi do brzog povećanja broja ljudi koji žive s HIV-om, posebice među intravenoznim korisnicima droge. Također, istočna Europa ima jednu od najviših stopa ozljeda u svijetu, dok neki drugi dijelovi Europe imaju jednu od najnižih stopa i uspješne zahvate koji se mogu primijeniti i negdje drugdje. GD je apelirao na one zemlje koje još nisu ratificirale Okvirnu konvenciju o kontroli duhana (FCTC) da to učine što prije. U diskusiji koja slijedila nakon govora GD, preporučeno je SZO da osigura zalihe antivirusnih lijekova za slučaj pandemije gripe, istaknuto da je jačanje zdravstvenog sustava ključni element u smanjenju tereta bolesti u svim zemljama te da će GD objaviti u listopadu 2005. godine globalnu strategiju za prevenciju i kontrolu nezaraznih bolesti.

U obraćanju prisutnima regionalnog direktora (RD) istaknuta su tri važna pravca djelovanja: program 2004-2005., kao što je to bilo usvojeno od Regionalnog odbora, vizija razvoja Regionalnog ureda za Europu u modernu i prilagodljiviju organizaciju i strategija za prilagodbu službi potrebama zemalja, što je bilo «srce» misije Regionalnog ureda SZO za Europu u prethodnom razdoblju. Održana je uspješna konferencija o mentalnom zdravlju, konferencija o okolišu i zdravlju 2004. godine te se upozorilo ministarstva zdravstva zemalja članica na situaciju oko tuberkuloze. Pripremljeno se prvi Europski tjedan imunizacije u listopadu 2005. i konferencija o debljini u studenom 2006. Pripremljena je druga faza programa za 8 zemalja u okviru Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Europu. RD pozvao je na pomoć u prikupljanju 1 milijuna US\$ za pomoć da se premjeste ljudi u Kosovo koji su smješteni u kampovima na područjima zagađenim olovom. Naglasio je i jačanje partnerstva Regionalnog ureda s međunarodnim organizacijama i institucijama. Nakon izvješća RD europski povjerenik za zdravlje i zaštitu potrošača pozvao predstavnike zemalja članica da mu se pridruže u uvjeravanju svojih vlada da je trošak za zdravlje ulaganje, neophodno za svaki razvoj. Posebice, ulaganje u prevenciju bolesti i promicanje zdravlja štedi na duže vrijeme novac, kao i živote ljudi. Radeći u suradnji sa SZO EU se sve više hvata u koštac sa životnim problemima kao što su duhan, debljina, alkohol, mentalno zdravlje.

Na dnevnom redu RC bio je također: godišnji izvještaj Europskog odbora za zdravlje i okoliš, kao i aktivnosti nakon Ministarske konferencije o okolišu i zdravlju u Budimpešti 2004. godine. Za sada u 50 zemalja Europe ima 80 «focal points» za zdravlje i okoliš; Ministarska konferencija o mentalnom zdravlju koja je ove godine održana u Helsinkiju i izazovima za idućih pet godina: implementacija, poboljšanje mentalnog zdravlja i blagostanja stanovništva; obujmu mjera koje se poduzimaju protiv HIV/AIDS-a; programu zaštite zdravlja radnika; razvoju europske strategije za nezarazne bolesti te o reproduktivnom zdravlju, odnosno podršci izrade nacrtu prijedloga regionalne strategije za poboljšanje maternalnog i perinatalnog zdravlja (naime, nekoliko je zemalja istaklo zabrinutost zbog rastućeg problema spolno prenosivih infekcija te trudnoće maloljetnica).

Oko svake točke dnevnog reda bilo je mnogo diskutirano i diskusija.

Donesene su sljedeće rezolucije:

- Okvirnoj o alkoholu u Europskoj regiji
- Europske ministarske konferencije o mentalnom zdravlju
- O datumu i mjestu održavanja redovnog zasjedanja RC u 2006. i 2007. godini
- Okvirnoj politici Zdravlje za sve : obnovljenoj 2005.
- Europskoj strategiji o zdravlju i razvoju djece i adolescenata
- Jačanju nacionalnih sustava imunizacije djece eliminacijom ospica i rubeole i prevenciji kongenitalne rubeole
- Jačanju europskih zdravstvenih sustava kao nastavak strategije Regionalnog ureda SZO za Europu « Prilagodba službi novim potrebama»
- O ozljedama u Europskoj regiji.

Više o tome na www.euro.who.int